

Čtenářská gramotnost žáků II. stupně ZŠ Sloup

Ročníková práce

Školní rok **2018/2019**

Autor: Simona Zouharová, IX. B
Konzultant: Mgr. Oldřiška Hloušková

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto ročníkovou práci vypracovala samostatně a použila jen uvedené prameny.

V Šošůvce dne 24. 5. 2019

Simona Zouharová

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala vedoucí práce Mgr. Oldřišce Hlouškové za ochotnou pomoc a cenné rady při vypracovávání ročníkové práce. Další poděkování patří žákům naší školy za ochotu při vyplnění dotazníků k mé ročníkové práci.

OBSAH

1 ÚVOD	5
2 DOTAZNÍK	6
3 VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKU	9
3.1 Jaký je tvůj vztah ke čtení?.....	9
3.2 Jakou dobu trávíš čtením?	10
3.3 Jakému typu knihy dáváš přednost?	12
3.4 Přečteš si někdy nejprve konec knihy?	12
3.5 Jaký žánr čteš nejraději?	13
3.6 Jaký je tvůj zdroj čtení?	14
3.7 Myslíš si, že je čtení knih ztráta času?	15
4 ZÁVĚR.....	16
5 RESUME	17
6 ZDROJE	17

1 ÚVOD

Čtení je mým největším koníčkem už od dětství. Nejprve jsem knihy dostávala jako dárek a postupem času jsem si hledala všemožné cesty, jak se k mým oblíbeným knihám dostat. Ať už to byly cesty do knihovny, cesty ke kamarádům a rodičům, nebo dveře do knihkupectví. V naší rodinné videotéce jsme dokonce našli záznam, kdy se probírám knížkou a snažím se z ní něco přečíst, i když ještě vůbec neumím mluvit. Nejprve to byly obrázkové knihy a pak je nahradila první písmena. Dětské pohádky postupně vystřídaly dívčí romány a později spíše fantasy literatura.

Zajímalo mě, jaký vztah ke čtení mají moji spolužáci, hlavně v současné době, kdy se většina dětí věnuje zábavě především na internetu.

V podobě dotazníku, který jsem všem rozdala, jsem například zjistila, jestli žáci rádi čtou, zda chodí do knihovny nebo je pro ně čtení ztráta času.

2 DOTAZNÍK

Milí spolužáci,

jmenuji se Simona Zouharová a jsem žákyní devátého ročníku Základní školy ve Sloupu. Obracím se na Vás s prosbou o vyplnění anonymního dotazníku, jehož výsledky budou využity v mé ročníkové práci na téma: Čtenářská gramotnost žáků II. stupně ZŠ Sloup.

Vyberte vždy jen jednu možnost. Vybranou odpověď zakroužkujte.

Velice Vám děkuji za čas věnovaný vyplňováním dotazníku.

1. Tvoje pohlaví:

- a) Holka
- b) Kluk

2. Jaký ročník základní školy navštěvuješ?

- a) Šestý
- b) Sedmý
- c) Osmý
- d) Devátý

3. Jaký je Tvůj vztah ke čtení?

- a) Nebaví mě to
- b) Čtu ráda, ale raději dělám jiné věci
- c) Čtu jen to, co musím
- d) Čtení je můj největší koníček

4. Vedeš si čtenářský deník?

- a) Ano, protože musím
- b) Ne, i když bych měl/a
- c) Ano, zapisuji do něj všechno, co přečtu i mimo povinnou školní četbu

5. Jakou dobu trávíš čtením?

- a) Veškerý volný čas
- b) Žádný
- c) Minimum, čtu jen to, co potřebuji do povinné školní četby
- d) Čtení střídám s jinými aktivitami

6. Jakému typu knihy dáváš přednost?

- a) Klasická kniha
- b) Čtečka (e-kniha)
- c) Kniha do sluchátek (a-kniha)

7. Jaký žánr čteš nejraději

- a) Romantika
- b) Sci-fi / fantasy
- c) Dobrodružné
- d) Detektivky
- e) Dětské
- f) Naučné
- g) Jiné, doplň

8. Máš radost, když knihu dostaneš jako dárek?

- a) Dávám přednost jiným dárkům
- b) Kniha je nejlepší dárek
- c) Ne, tajně bych ji odložil/a bokem

9. Jaký je Tvůj zdroj čtení?

- a) Knihy dostávám jako dárek
- b) Chodím do knihovny
- c) Na knihy šetřím z kapesného
- d) Půjčuji si knihy od kamarádů

10. Uděláš někdy při čtení knihy to, že si přečteš konec, abys věděl/a jak kniha dopadne?

- a) Ne nikdy, kniha by potom ztratila svoje kouzlo
- b) Téměř pokaždé
- c) Jen v případě, že mě kniha moc nebaví a chci se dovědět konec

11. Měl/a bys zájem o exkurzi na knižní veletrh?

- a) Ano, moc bych si ho užil/a
- b) Ne, nic by mi to nepřineslo
- c) Je mi to jedno, hlavně že nebudu ve škole

12. Myslíš si, že čte Tvoje generace více, než mládež Tvého věku dříve?

- a) V žádném případě, dnes je čas mobilů, tabletů, počítačů
- b) Myslím, že tak stejně
- c) Čte se více než dříve

13. Myslíš, že je čtení knih ztráta času?

- a) Ano
- b) Ne
- c) Nezajímám se o to

14. Co pro Tebe čtení knih znamená?

- a) Relax, chvilka klidu
- b) Nutnost – povinná četba
- c) Ztráta času
- d) Odplutí do jiné reality, do jiného světa
- e) Zahánění nudy

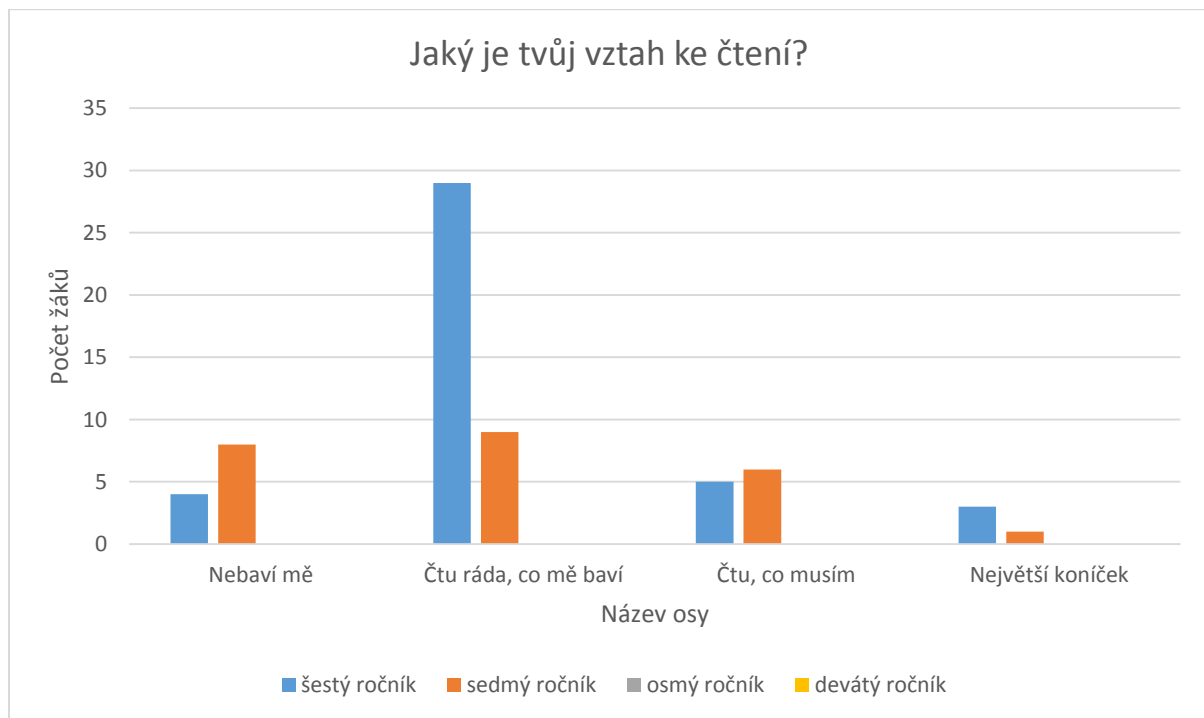
15. Napiš, jaká je Tvoje nejoblíbenější kniha

.....

3 VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKU

3.1 Jaký je tvůj vztah ke čtení?

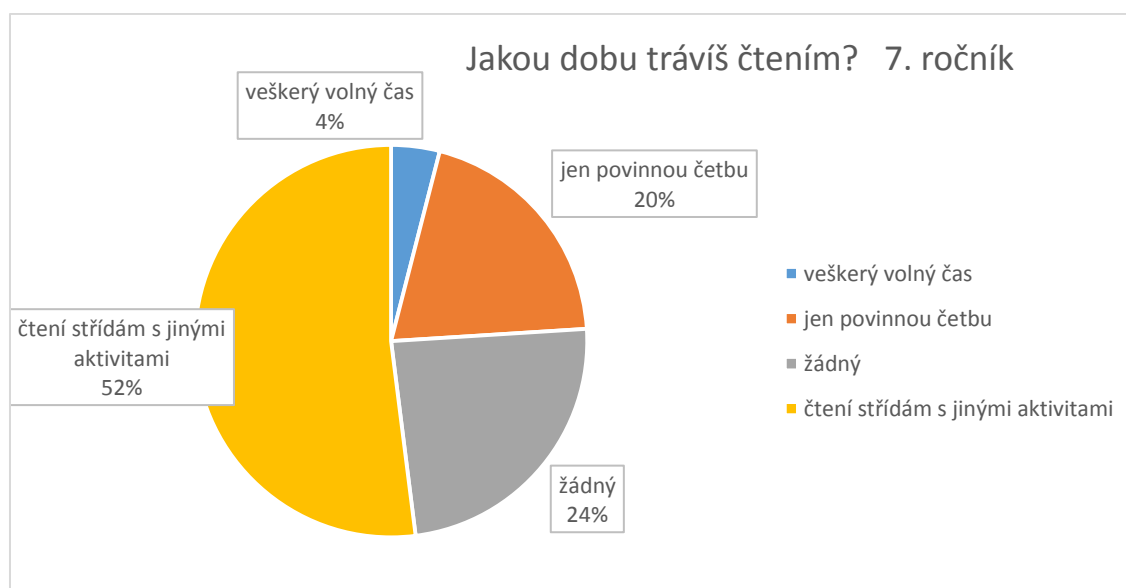
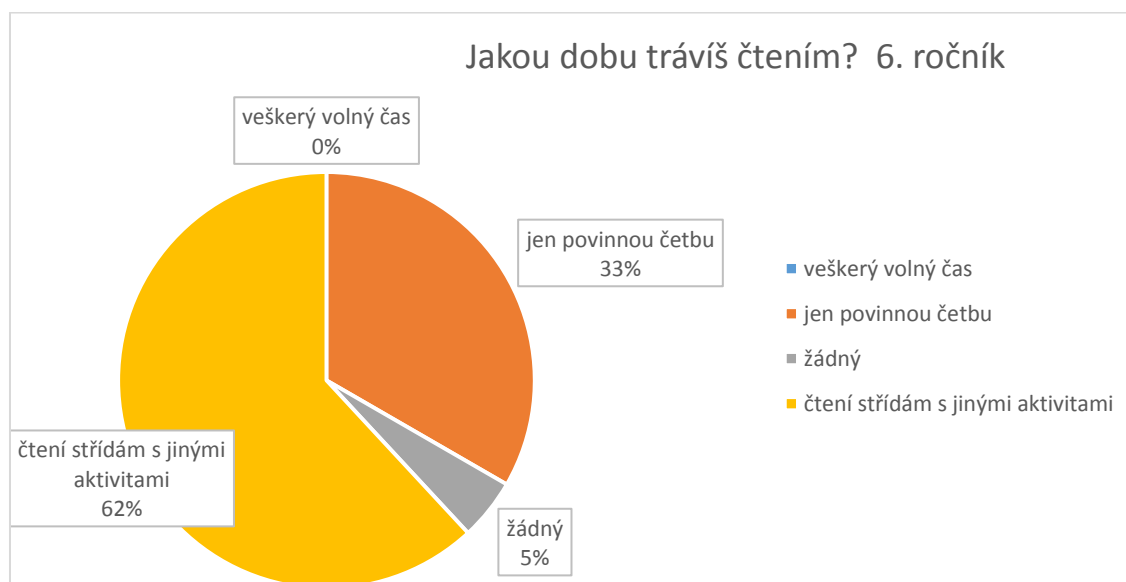
Velmi mne zajímalo, jaký vztah ke čtení mají žáci 2. stupně naší školy. Proto jsem jim tuto otázku položila jako první. Následující graf není vyjádřen v procentech, ale v celkovém množství odpovědí jednotlivých ročníků. Z grafu můžeme jednoduchým způsobem vyčíst, že žáci šestého ročníku ještě rádi čtou to, co je baví. U sedmáků je poměr těch, které čtení nebaví, téměř shodný s těmi, kteří čtou rádi to, co je baví. Čtení jako největší koníček označilo nejméně dětí z obou ročníků.

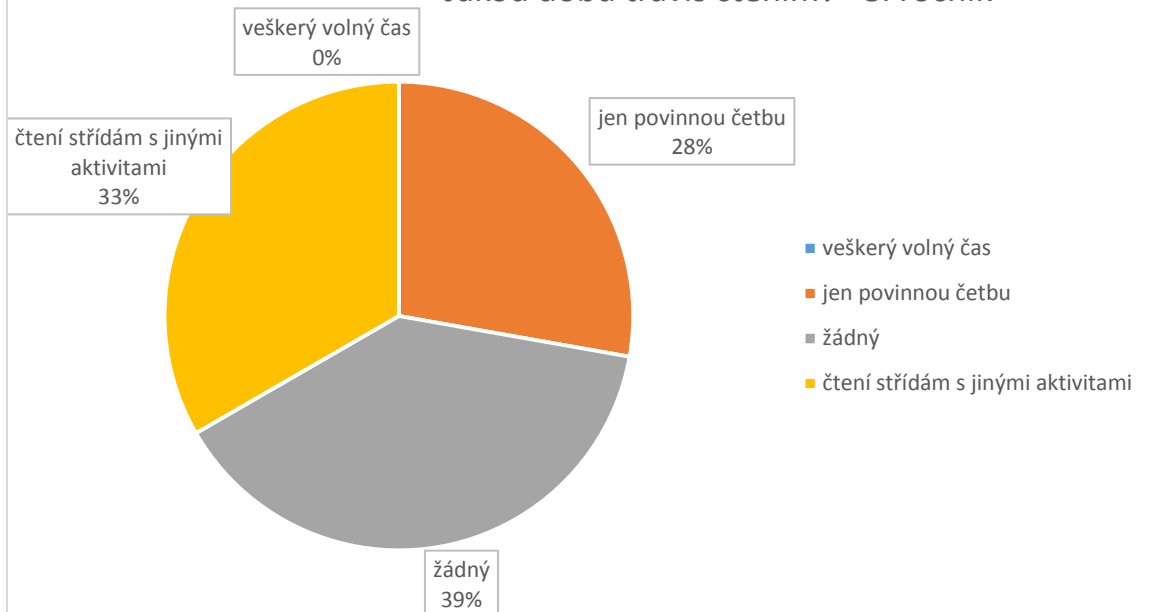
3.2 Jakou dobu trávíš čtením?

Jedna z otázek, která mne dále zajímala, se týkala doby, kterou žáci věnují čtení. Předpokládala jsem, že se bude nejčastěji vyskytovat odpověď - čtení střídám s jinými aktivitami. U žáků 6. ročníku se moje domněnka potvrdila, bylo to celých 62% dotazovaných. V sedmém ročníku to byla nadpoloviční většina 52%. V osmém ročníku však nejčastěji odpověděli, že nečtou vůbec. V devátém ročníku čtou žáci nejvíce pouze povinnou četbu.

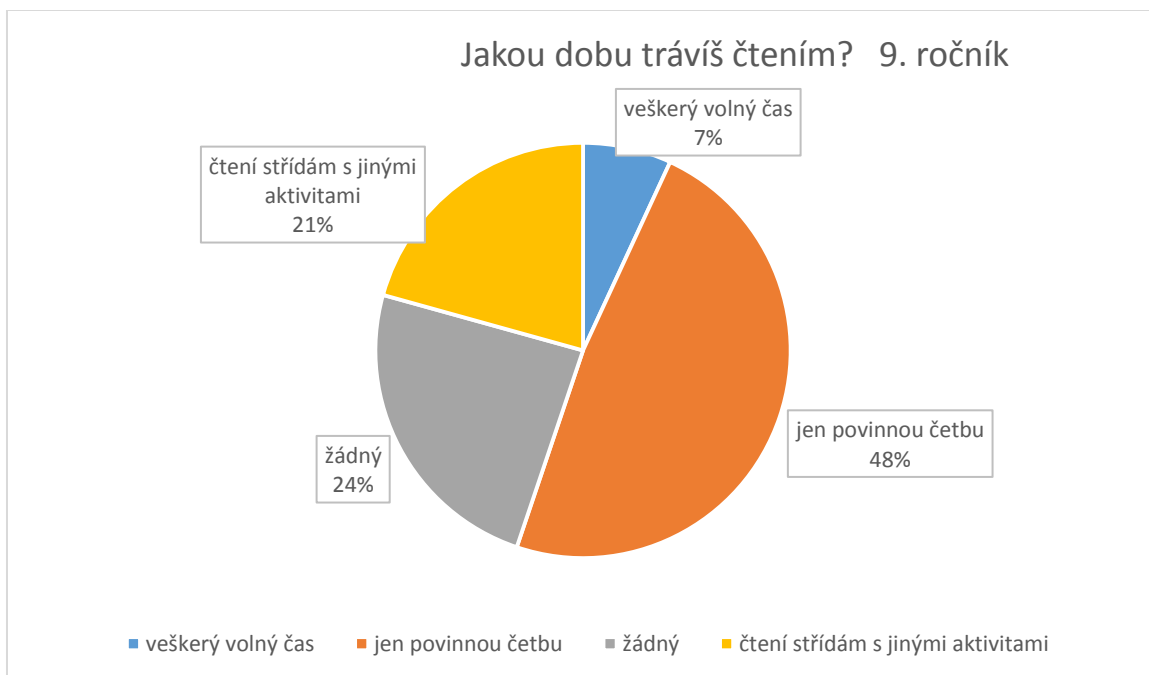
Předpokládala jsem také, že obliba čtení bude klesat s narůstajícím věkem. To se mi potvrdilo, protože pouze 5% šestáků odpovědělo, že nečtou vůbec. U sedmáků to bylo již 24% žáků, v 8. ročníku je to celých 39%, ale potěšující zjištění bylo, že v 9. ročníku odpověď „žádný čas“ zvolilo pouze 24%, což je méně, než v 8. ročníku.

Jakou dobu trávíš čtením? 8. ročník

Jakou dobu trávíš čtením? 9. ročník

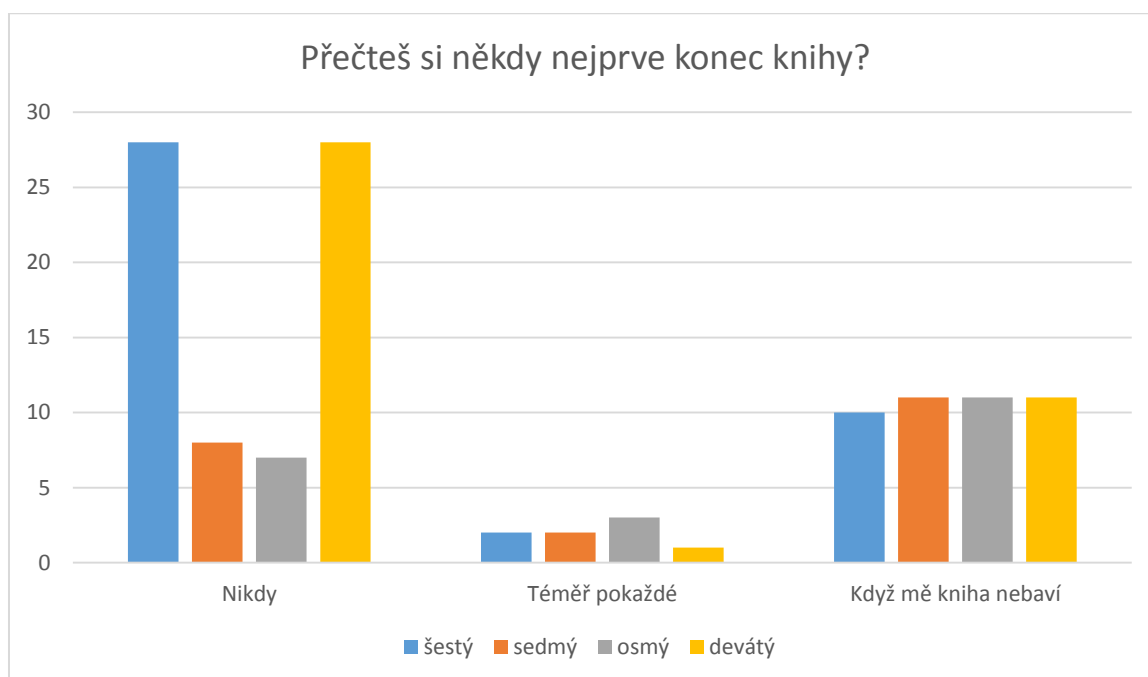

3.3 Jakému typu knihy dáváš přednost?

V dnešní době jsou u čtenářů čím dál populárnější čtečky knih a klasickou knihu také často nahrazují audioknihou. Z výzkumu ale vyplývá, že u všech dotazovaných žáků ještě zcela převládá klasická kniha. Jako druhá nejčastější varianta se objevila audiokniha. Nejméně dětí využívá čtečku knih.

3.4 Přečteš si někdy nejprve konec knihy?

Postup při čtení bývá také různý. Někteří čtenáři jsou nedočkaví, a proto si rádi přečtou konec knihy, aby věděli, jak příběh dopadne. Z výzkumu ale vyšlo, že dotazovaní šestáci a devátáci toto téměř nikdy nedělají. Většinou by pro ně tímto kniha ztratila svoje kouzlo. Žáci sedmého a osmého ročníku nejčastěji odpověděli, že si konec knihy přečtou jen v případě, že je kniha moc nebaví a chtějí se dovědět konec příběhu.

3.5 Jaký žánr čteš nejraději?

Byla jsem opravdu velmi zvědavá, jaký literární žánr je mezi dětmi nejoblíbenější. Nejprve jsem se podívala na výsledky bez rozdílu věku. Zde jsem zjistila, že nejoblíbenějším žánrem mezi dětmi je sci-fi a fantasy literatura. Na druhém místě se umístila dobrodružná literatura a na třetím místě to byly romantické knihy. Nejméně oblíbené jsou dětské a naučné knihy.

Nejoblíbenějším žánrem pro žáky 6. ročníku je dobrodružná literatura. Pro sedmáky to jsou romantické knihy. Osmáci a deváťáci mají nejraději sci-fi a fantasy literaturu.

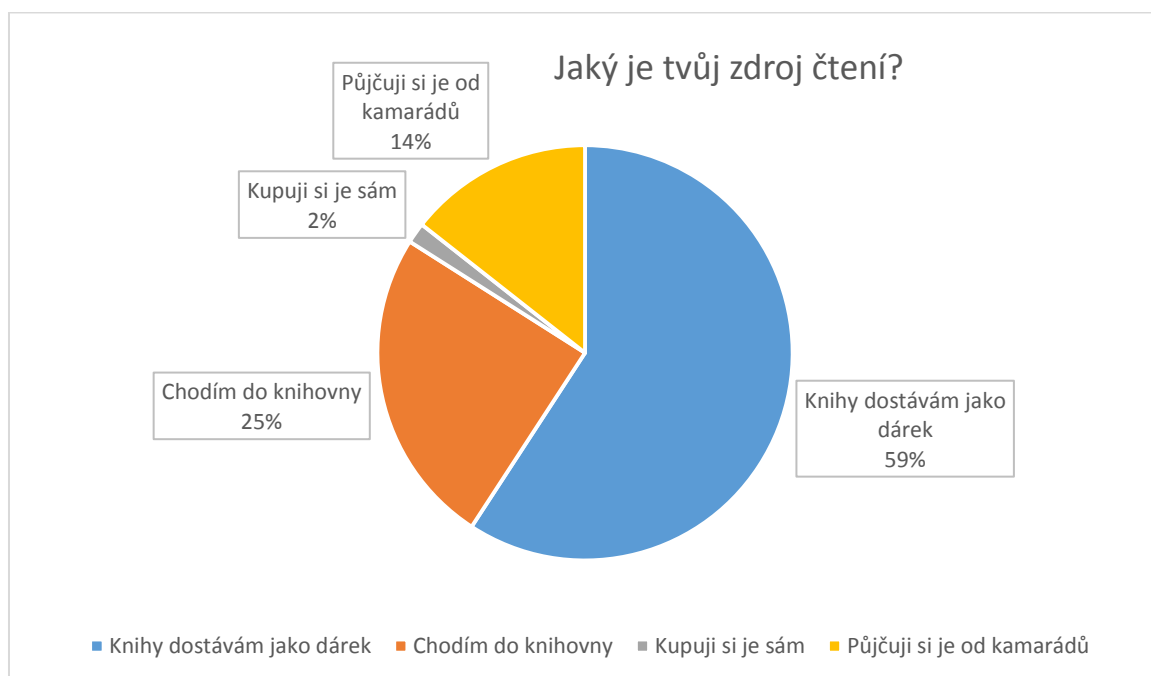
Když navštívíme s bratrem knihkupectví, což se nedávno opravdu stalo, určitě nesáhneme po stejné knize. Nejsem si ale jistá, že se neshodneme na stejném literárním žánru. A to mě přivedlo na myšlenku porovnat odpovědi na otázku výběru žánru mezi chlapci a dívkami.

Předpokládala jsem, že romantická literatura nebude kluky vůbec zajímat. To se mi téměř stoprocentně potvrdilo. Naopak jsem si myslela, že dobrodružné knihy nadchnou převážně kluky. Dalo by se říci, že se mi moje úvaha opět potvrdila, ale v porovnání kluků a holek zase nebyl tak velký rozdíl, jak jsem si myslela před tímto výzkumem. Dále jsem si myslela, že u žánru sci-fi a fantasy literatura bude obliba u kluků a holek vyrovnaná. Více méně se i tato moje domněnka potvrdila.

3.6 Jaký je tvůj zdroj čtení?

Nejvíce knih v mé knihovně se objevilo tak, že jsem je dostala jako dárek. Proto mě zajímalo, jak to mají ostatní děti. Zjistila jsem, že více než polovina dotazovaných žáků knihy nejčastěji dostává jako dárek. Čtvrtina žáků si pro knihy chodí do knihovny, jen 14% dětí si knihy půjčuje od kamarádů a pouze 2% dětí si knihy kupuje ze svého kapesného.

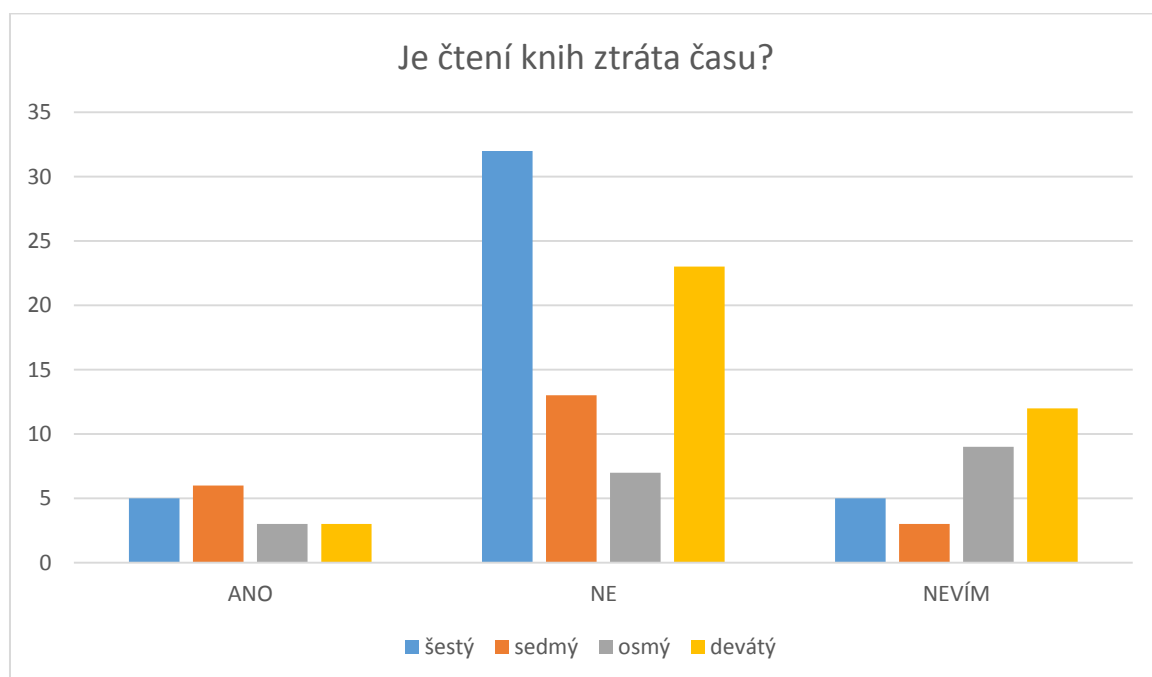

Podívala jsem se na zdroje čtení i s ohledem na věk. Ke knihám přicházejí formou dárků nejčastěji děti ze všech ročníků. Zjistila jsem, že žáci 8. ročníku vůbec nechodí pro knihy do knihovny. Naopak nejvíce návštěvníků knihovny je z 6. ročníku. Sedmáci a deváťáci knihovnu občas navštěvují. Překvapilo mě, že si mladší děti nepůjčují knihy mezi sebou tolik, jako osmáci a deváťáci.

3.7 Myslíš si, že je čtení knih ztráta času?

Myslíte si, že dnešní děti považují čtení za ztrátu času? Opět jsem měla určitou představu a velmi mě zajímalo, jakých výsledků se svém šetřením dopátrám.

Z dotazníku jsem zjistila, že pro žáky 6. ročníku to zcela jistě neplatí. V 7. ročníku odpověď „ne“ zvolilo 13 z 22 žáků. V 8. ročníku to bylo 7 z 19 žáků a u devátáků odpověď „ne“ označilo celých 23 z 38 dotazovaných. Je důležité poznamenat, že několik dětí na tuto otázku odpovědělo nevíím. Z grafu ale vyplývá, že čtení knih není pro většinu z dotazovaných úplnou ztrátou času, což je pro mě velmi pozitivní zjištění.

4 ZÁVĚR

Když jsem měla tuto práci začít zpracovávat, měla jsem z toho velké obavy. Moje téma mi přišlo daleko těžší, než jaké mají moji spolužáci. Prezentace a referáty mi nikdy moc nešly, a tak jsem se bála, že svoji ročníkovou práci nezvládnou zpracovat. Musím ale říct, že jsem se dozvěděla o svých spolužácích zase něco nového, co jsem třeba nevěděla, a dokonce mě to i celkem bavilo. Díky této práci jsem se naučila lépe pracovat s počítačem, naučila jsem se zpracovat získané informace a jak udělat různé typy grafů.

Měla jsem určité představy o tom, jak budou žáci odpovídat. Některé předpoklady se v práci potvrdily a některé naopak ne.

Z důvodu velkého rozsahu jsem se rozhodla vyhodnotit v práci pouze některé otázky. Byly to převážně ty, které mě svým výsledkem zaujaly.

U některých otázek jsem vypracovala graf, jiné otázky jsem vyhodnotila pouze písemně. Použila jsem dva typy grafů, graf výsečový, který je vyhodnocen v procentech a graf sloupcový, který znázorňuje celkové počty dotázaných.

5 RESUME

The course work is focused on finding out about literacy of the pupils in the upper primary school in ZŠ Sloup. Information is found in the form of a questionnaire. Questions are evaluated by text or with a graph. In my course work I processed only the questions, which with their answers belonged to the most interesting.

6 ZDROJE

Vlastní dotazníkové šetření

Obrázky:

<https://www.infobae.com/america/cultura-america/2018/01/02/las-diez-mejores-historias-de-amor-de-la-literatura/>

http://avehi16.tebra.ru.net/972446/f4eb68f65879efc136e963b7579c9e75/awuhis_zurucafiz-517762